

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník 88

Číslo 11

16. března 2008

Cena: 6 Kč

MINULOU SOBOTU SE V DEJVICÍCH KONALO 88. ZASEDÁNÍ ÚSTŘEDNÍ RADY

Pobožností na text Zj 21,1-8 a písní 162 zahájil 88. zasedání ústřední rady prof. J. B. Lášek.

Po doplnění a schválení programu zahájil vlastní jednání ideovým referátem bratr patriarcha. Seznámil členy ústřední rady s dopisem, který zaslal panu prezidentu Václavu Klausovi. Ústřední rada se pak zabývala návrhem na provedení sociologického průzkumu v církvi a uložila prof. J. B. Láškovi, aby do květnového zasedání ústřední rady předložil návrh. Ústřední rada se pak dále zabývala podněty vzešlými ze zasedání předsedů sněmovních výborů a vyhlásila diskusi o kazatelských cyklech Ekuumenického lekcionáře. Na církevní rok 2008/2009 vyhlásila kazatelský cyklus s liturgickou výchovou a uložila liturgickému výboru jeho přípravu.

V organizačním referátu, který vedl plzeňský biskup Michael Moc, uložila ústřední rada diecézím, aby zavedly povinnost vedení upravené analýzy jednotlivých náboženských obcí, a tajemníkovi ústřední rady, aby údaje sumarizoval.

V právním referátu, který vedl místopředseda ústřední rady ing. Karel Rauš, ústřední rada schválila žádost ústřední radě ve Slovenské republice, aby byl na všechna jednání vyslán její zástupce s hlasem poradním a v případě, že slovenský zástupce bude mít negativní stanovisko k některému usnesení, které se týká celé církve, bude vyvoláno dohádovací ří-

zení ve stálém předsednictvu církevního zastupitelstva. Ústřední rada zadala i bod volby dalšího člena prezidia ústřední rady, kde byli dosud členy bratr patriarcha, finanční zpravodaj a místopředseda ústřední rady. Dalším členem byl jednomyslně zvolen plzeňský biskup Mgr. Michael Moc.

Ve finančním referátu, který vedl finanční zpravodaj Mgr. Radek Zapletal, vyslechla ústřední rada zprávu o hospodaření za leden, schválila rozpočet konference "Tisk CČSH" a schválila, že se 89. zasedání ústřední rady bude minimálně dvě hodiny zabývat diakonií a misíí.

V ekumenicko zahraničním referátu ústřední rada mj. uložila pražskému biskupovi Davidovi Tonzarovi zajistit duchovenskou činnost ve fakultní nemocnici Praha Motol. Dále ústřední rada nominovala do komise pro mládež a do komise pro mezináboženský dialog Kateřinu Vodičkovou. Dále nominovala prof. Zdeňka Kučera na studijní den ERC na téma předsednictví ČR v EU a bratra tajemníka ústřední rady Karla Potočka na konferenci "Vztahy mezi státem a církvemi".

Vysluhování svátosti jáhenského svěcení schválila ústřední rada Šárce Kubjákové z olomoucké diecéze a Janě Skořepové z pražské diecéze. Ústřední rada jmenovala Mgr. Hanu Tonzarovou tajemnicí pro ekumenické vztahy.

(red)

Koho je víc?

Tomáš Halík rozvažuje ve svých přemítáních, jak dnes oslovit Zachea, toho vzdáleného nablízku, hříšníka jako my všichni, ale hledajícího a zvědavého, který svou ostýchavost až symbolicky skrývá pod fikovým listím. Zacheus, jak víme, Ježíšem odhalen, osloven a navštíven, změnil totálně svůj život dokonce v tom nejchoulostivějším – rozdá, co nakradl...

K Zacheům však patří i Natanaelové naší doby. A jeho příběh? Natanael (Bartoloměj) Ježíše nezná a ani o to nestojí. Sám pochází z Káně Galilejské a o Nazaretu ví své. Jeho předsudky možná plynou ze špatné zkušenosti. Občas se seje s přáteli kolem Jana Křti-tele, asi by taky rád "byl spasen" - dnes bychom řekli: dal smysl svému životu. Natanael však ví své: co může z Nazareta pojit dobrého. Je nedůvěřivý skeptik, který patrně mnoho nečeká a nic ho nepřekvapí. Jak tuhle otázku spíš než ušima slyšíme srdcem od dnešního světa: co může z církve, církvi, křesťanství a křesťanů pojit dobrého? Aníž by věděli, znali – mají jasně. Nic. Leda zákazy a příkazy, zákonické moralizování, nevěrohodní křesťané, nesrozumitelní kněží, nepochopitelné rituály, spory o prachy...

Zacheus nemá předsudky. Ví, že je

hříšník, a hledá spočinutí. Natanael také ví (od Křtitele určitě), že je hříšník, ale předsudky mu nedovolí vylézt na fikovník a čekat něco od někoho z Nazareta. Přichází za ním přítel Filip, už Kristův apoštol a pozve ho: pojď, zkus to, přesvědči se. A Natanel na přímlovu a doporučení svého přítele dá, setká se s Ježíšem a přidává se k jeho učedníkům. Pravda, zpočátku na základě křehkém a problematickém, zázraku - Ježíš o něm a jeho životě věděl, aniž se kdy setkali. Nicméně nejistý ale první krok byl učiněn. (Jakpak my do svých přátelství dokážeme přidat ono pojd a přesvědči se?) A jak to s Natanaelem – Bartolomějem dopadlo? Skončil mučednickou smrtí v Arménii stažen z kříže. Je patronem ševců a koželuhů. Sám velký Michelangelo ho zvěčnil v Sixtinské kapli na fresce Posledního soudu. V apoštolově stažení kříži vytvořil svůj autportrét. Jak symbolické!

Kdo z nás nebyl kdysi Zacheem či Natanaelem. Oba nám připomínají, že chceme-li někoho přivést do chrámu, musíme nejprve vyjít z chrámu ven. Chceme-li někoho přivést ke Kristu, musíme mít sami Krista pod kříž... Kéž by z nás už Krista nikdo nikdy nesvlékl...

Jana Šilerová

KE 158. VÝROČÍ NAROZENÍ TGM

V pátek 7. března proběhlo v parlamentu setkání při příležitosti 158. výročí narození prvního československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka, organizované Kulturní radou CČSH. Záštitu nad shromážděním převzal předseda ČSSD ing. Jiří Paroubek, další patronace se ujal předseda mandátového a imunitního výboru ing. Miloslav Kala.

Na úvod shromážděné přivítal moderátor akce ThDr. Jiří Vaníček. Zmínil tradici těchto březnových setkání, při níž se scházejí lidé, kteří se dokáží identifikovat s hodnotami a tradicemi, které představuje T. G. Masaryk. Navázal bratr patriarcha Tomáš Butta. Uvedl, že Masaryk měl významný vliv na zakládající členy Církve československé, i z toho důvodu, že v náboženství vždy kladl velký důraz na jeho praktický a etický aspekt. Pro Masaryka byl Ježíš se svou bezpodmínečnou láskou velikým vzorem. Dále se slova ujal premiér a předseda ČSSD Jiří Paroubek. Poukázal na fakt, že rok 2008 je skutečně rokem "osmičkových" výročí a zvolil výročí, která měla nějaký význam pro našeho prvního prezidenta. Byly to roky 1648 (uzavření vestfálského míru mezi evropskými římskými katolíky a protestanty), dále rok 1848, který s sebou přinesl zrod moderní národní politiky, a konečně rok 1928, kdy Masaryk přednesl památný projev s úvahou, že demokracie není pouze forma státní.

Zástupce Ministerstva kultury ČR Jaromír Talíř přečetl dopis ministra kultury Václava Jehličky, který se z důvodu nemoci nemohl dostavit. Ministrův dopis poukazoval zejména na Masarykovu odvahu, která dle jeho názoru pocházela z českých reformačních tradic. T. G. Masarykovi ležela

na srdci práva lidí, a proto se za ně vskutku odvázně zasazoval.

Předseda mandátového a imunitního výboru Miloslav Kala ve své krátké řeči Masaryka ocitoval: „V účinné lásce máme už v tomto životě podíl na věčnosti.“ Jako poslední krátký příspěvek zazněla slova nového pražského biskupa h. doc. ThDr. Davida Tonzara, Th. D. Hovořil o tom, že o T. G. Masarykovi už bylo mnoho řečeno a přesto nás stále zajímá. Uvedl, že Český zápas otiskl v roce 1923 na titulní straně jednu z myšlenek našeho tehdejšího prezidenta. Masaryk v ní zmiňoval, že i náboženství se vyvíjí, kněžstvo má jiné úlohy než ve středověku a že náboženství by se mělo vrátit do srdcí a duší. Pražský biskup k tomu dodal, že křesťanství by se mělo žít a křesťanská srdce a duše by neměly být pouhými prázdnými nádobami. Následovala přednáška prof. Erazima Koháka na téma "Masarykovo myšlení a ekologická realita". Profesor Kohák upozornil na fakt, že T. G. Masaryk jako filosof dnes příliš neoslouhuje střední a mladou generaci; je tomu tak hlavně proto, že náš první prezident si sliboval příliš mnoho od pokroku a domníval se, že dějiny spějí k demokracii pro celou Evropu – skutečný dějinný vývoj mu ale za pravdu nedal. Prof. Kohák nicméně podotkl, že evropský vývoj ve smyslu spolupráce mezi národy se ubírá v dlouhodobém horizontu skutečně "masarykovsky", ale děje se tak podstatně pomaleji, než si naši předkové mysleli. Dnešní civilizovaný svět je posedlý vidinou hospodářského růstu, který však naráží na meze svých možností; člověk omezuje biotopy, svou planetu si zamořuje zplodinami, nedbá na důsledky své činnosti. Masaryk oproti tomu razil princip, že vyspělý člověk

kromě pokroku technického dosahuje i vyššího stupně lidství, dozrává k odpovědnosti a dovede si uvědomit, že svým konáním omezuje ostatní. Měli bychom se tedy ubírat spíše onou cestou masarykovskou, kterou bohužel nejsou všichni ochotni vidět.

Po krátké přestávce, v níž se přítomným představil Sibeliovým Improptu smyčcový orchestr Český Krumlov, přednesl prof. Zdeněk Kučera své téma "Bůh se stará o stvoření". Vy zdvihl schopnost sebeutvoření českého státu, např. pod panovníky Karlem IV. či Jiřím z Poděbrad, zdůraznil velkou úlohu české reformace v čele s Janem Husem. V kořenech osudů naší země tkví fakt, že stát a politika bez mravního základu neobstojí. Masarykovým národním programem se stala humanita, důraz na odpovědné a morální lidství člověka. T. G. Masaryk si uvědomoval, že věčnost nenastává až po smrti, ale děje se už teď, v každém okamžiku. Masarykova "promyšlená víra" dala vzniknout větě "...když to neuděláš a když to neudělá ani nikdo jiný, tož si řekni, že i Pán bdí nad svým stvořením." Přednášku prof. Kučera zakončil citátem Karla Bartha, který byl pronesen v roce 1968 v reakci na okupaci Československa vojsky Varšavské smlouvy. „Vládne se nejen v Moskvě a Washingtonu, ale rozhodujícím způsobem tam nahore.“ Setkání zakončil modlitbou plzeňský biskup Michael Moc. Vyprošoval mimo jiné požehnání pro pana prezidenta Václava Klause a pro bratra patriarchu v den jeho jmenin.

Smyčcový orchestr se pak s publikem rozloučil skladbou J. V. Stamice. Shromáždění bylo možné uskutečnit díky podpoře Ministerstva kultury ČR a firmy P. Dussmann spol. s r. o.

Text a foto: Petra Štěpánová

Malé úvahy o toleranci 21.

Výjev modlicího se Ježíše v Getsemanské zahradě se spícími učedníky v pozadí je svého času vděčným námětem pro sochaře. Vyskytuje se většinou na boční venkovní stěně chrámu. Mám to živě před očima. Když jsem byla ještě dítětem, velice jsem se zlobila na učedníky. Nemohla jsem si to v hlavě srovnat. Jací to byli vlastně lidé, když nevydrželi ani jednu jedinou noc zůstat vzhůru a bát se společně s Ježíšem v modlitbách? Rekl jim přeci, jak je mu těžko. Měli ho rádi, tak tedy proč?

S přibývajícím věkem a spolu s poznáním, které jsem za ta léta získala, těm učedníkům více a více rozumím. Mám pro ně pochopení. Tělo je slabé. Kdysi dávno jsem si myslela, že učedníci při poslední večeři každý snědl jen jeden malý kousek masa, stejně tak, jak tomu bylo u nás doma o Velikonocích. Měli jsme kůzlátka a toho masa zrovna moc nebylo, a tak maminka dělávala ještě pekáč vydatné nádivky, abychom se všichni dobře najedli. Je zajímavé, jak si člověk nese takovou informaci z dětství do dalšího života.

Ono se to vlastně nabízí samo. Na jaře se narodí řada mláďat a pokud není dostatek pastvy, je třeba beránky vytrádit, aby neujádali ovečkám a také aby svým soupeřením nezneklidňovali stádo. Jenže onehdy jsem při čtení Písma zpozorněla. Čtete se mnou 12. kapitulu knihy Exodus, verš 5, kde se přesně stanoví: Budete mít beránka, ročního samce... zároveň je dále ustanoveno, že počet stovovnic musí být stanoven podle toho, kdo kolik sní, protože kdyby něco zbylo, muselo se to hned spálit.

Když si tohle všechno člověk uvědomí, zjistí, že poslední večere musela být pro učedníky docela vydatná hostina. Byly přece svátky a tak ti, kteří mnohokrát ukonejšili svůj hlad jen vymíláním zrnek z klasů, rostoucích podél cesty, se jednou pořádně a dosyta najedli. Po večeři pak bylo víno a procházka do Getsemanské zahrady. Bylo to sice jen tak daleko, kolik směl pravověrný Žid o svátcích ujít, ale strmá cesta z Jeruzaléma dolů do Kidronského úvalu a pak zase vzhůru na Olivetskou horu byla asi po takové večeři dost náročná. A tak, když se učedníci zase posadili a byla noc, spali a spali a i já jsem jim to už odpustila. Víte proč? Protože právě ti spící učedníci vydávají svědectví o tom, jak je ta zpráva z evangelia pravdivá.

Jindřiška Kubáčová

O VZTAHU ČLOVEKA K BOHU

Člověk dnešní doby se stal nepříliš hladným, rafinovaným a túžiacim po odmenách, výhodách a po tom, aby mal a vlastnil. Hodnoty, které sú vzdialené tým hodnotám uvedeným v Ježišových blahoslavenstvách. Hodnoty ako chudoba, tichosť, milosrdnosť, pokoj, sa v súčasnosti za hodnoty nepovažujú. Táto zmena hodnôt priniesla svoje ovocie pre človeka - jeho utrpénie, nedôveru a strach. Dnes sa stratila dôvera medzi ľuďmi a etika je na pokraji záujmu. Nemusíme hovoriť hneď o viere v Boha, dnes nie je ani len dôvera vo vzťahoch, v priateľstvách. Výsledkom je množstvo samovrážd, väznice a detské domovy sú plné...

Boh od človeka žiada, aby si človek spomenul na svoju "prvú lásku" – rozhodnutie, keď zahorel túžbou po Bohu a vzdal sa vecí, túžob... Aby opäť túžil a chcel len jedno. Človek má veľa zlých vlastností. Boh na jednej strane všetko vie a je večný, človek bez Boha naopak je ničím a žije v nepravde - je vždy pominutelný.

Človek žije v nepravde – je v ňom nenávisť, zlosť, mstivosť, skleslosť, melanchólia, zúfalstvo, strach zo zajtrajška. Dôveruje svetu a má vieru v seba samého... – preto prichádza varovanie: „Priblížte sa k Bohu, a on sa priblíži k vám. Očistite si ruky, hriechníci, a vy vnútorne rozpoltení, posväťte si srdcia.“ (Jk 4,8).

dr. Roman Králik

Z kazateľského plánu

6. NEDĚLE POSTNÍ – KVĚTNÁ – PALMARUM

Hle, nyní je čas příhodný, nyní je den spásy.

2 K 6,2b

První čtení: Iz 62,11-12

Druhé čtení: Iz 40,9-10

Evangelium: Mk 11,1-10

K obětování: Za 9,9

K požehnání: Ž 18,26-29

Túžba človeka po Bohu musí mať vytrvalosť prekonávať prekážky, skúšky, ktoré ho v živote stretávajú. V utrpéní musí mať vytrvalosť – chcieť len jedno (Boha). Dávať pozor na odmenu (tohto sveta), ktoré sa môžu stať ľahko cieľom života. Odmeny sú určitou nástrahou, na ktoré človek nesmie brať ohľad.

Práve finančná odmena a spoločenské postavenie kňazov bolo trňom v oku Kierkegaard. Chcieť dobro pre odmenu – znamená v skutočnosti, že človek je rozdvojený – nechce jedno! Človek musí voliť (stojí na rázcestí): chcieť odmenu - uznanie od sveta – alebo jedno – Boha a s tým spojené príkorie a nenávisť od ľudí... Chcieť jedno je podmienka a keď k tomu dostaneme odmenu, je to vždy pre človeka pokúšením.

Pokorný človek pred Bohom, ktorý chce dobro skutočne úprimne, je silný v Božej sile a v plnej dôvere v Boha, ktorou sa posilňuje. Svet a cirkvi by dnes vyzerala inak, ak by takýto človek, ľudia pracovali v cirkvi. Človek totiž príliš často zabúda na odmenu od Boha a dáva prednosť časnej odmene. Časná odmena je neskutočná, nie je trvalá, nie je večná. Človek chce mať z dobra prospech a zisk. Hodnoty má prevrátené. A tu je výzva pre nás kresťanov: Kde stojím a po akej odmene túžim?

PŘEČTĚTE SI V BIBLI

Naše církve náležejí k reformačním církvím, které mají za základ zbožnosti Písmo svaté. Ale v některých našich náboženských obcích se bohužel nekonají biblické hodiny.

(pokračování z minulého čísla)
Otevřené nebe 2.

Proměnění Páně na vysoké hoře zažijí Petr, Jakub a Jan. Mojžíš a Eliáš se zjevují jako nebeské bytosti – byly to největší postavy izraelských dějin, chvíle je tedy navýsost vážná. Smysl vidění: Hlas Boží ze světlého oblaku je zavazuje, aby Ježíše poslouchali. Má v Božím plánu mimořádné poslání. Je to milovaný a vyvolený Syn Boží.

Mt 17,1-8; Mk 9,2-8; L 9,28-36; 2 Pt 1,16-18

Jáhen Štěpán koná divy a znamení mezi lidmi a zvěstuje Krista před židovskou radou. Když členové rady začnou zuřit, on pohlédne vzhůru a vidí nebesa otevřená a Ježíše po pravici Boží. Smysl vidění: Povzbuzení a síla, aby se Štěpán neděsil útrap kamenování – za chvíli vstoupí do nebeské slávy.

Sk 7. kap.

Petr v domě koželuha Šimona v Joppe na střeše domu upadl do vytržení. Z nebe se k němu snášela plachta s živočichy kulticky nečistými. Hlas ho vybídl, aby jedl. To se stalo třikrát. Smysl vidění: Co Bůh prohlásil za čisté, nemá Petr považovat za nečisté. Má odcestovat do Césareje do domu pohanského důstojníka a tam zvěstovat Ježíše – přesto, že Židé považovali pohany za nečisté.

Sk 10. kap.; 11,1-18

Zázitek Saula - Pavla před Damaškem. Ozářen oslnujícím světlem slyší Ježíšův hlas z nebe. Smysl vidění: Vzkříšený Kristus jej učiní svým nástrojem k obrácení pohanů. Proměna pronásledovatele křesťanů v Kristova svědka.

Sk 9,1-31; 21,27-40; 22,1-30; 26. kap.

Nad Písmem

MÁLEM APOKRYF

Blíží se křesťanské Velikonoce, protože Pán Ježíš přichází do Jeruzaléma. Ve vesnici Betfage na východním úpatí Olivové hory si opatří oslíka a odtud vjíždí branou do města. Aby si to nemohl zopakovat při druhém příchodu, muslimové bránu z toho směru zazdili a před ní mají rozsáhlý hřbitov, přes který přece Ježíš nebude chtít procházet, aby se neznečistil.

Zajímavou epizodou je výpůjčka osla. Ježíše, a tedy i jeho učedníky, patrně ve vesnici znali. Nepřicházíme tím o vděčný námět k úvaze o autoritě. Jestliže stačil dvěma Ježíšovým učedníkům obrácením osla říci: „Pán jej potřebuje...“, měl Ježíš i jeho učedníci u vesničanů nemalou autoritu. Můžeme připustit i to, že pro vesničany byli ti, co odvážali a odváděli osla, neznámí. Pak byli vybaveni nadpřirozenou autoritou, kterou může uplatnit ve službách Pána každý učedník. Dávno tomu, co jsem neměl auto a má mise vyžadovala nějaké stopnout. Ten člověk, který mi zastavil, při rozjždění pronesl: „Nechápu, proč jsem vám zastavil. Stopařům nezastavuju.“

A ještě podpoďtéma. Ti dva Ježíšovi služebníci nepochybně vzrušení

Pavel o svých viděních a zjeveních – byl přenesen do ráje. Smysl vidění: Posila apoštola při jeho misijním díle – viz těžké Pavlovy zkušenosti popsané v předchozí kapitole 2 K 11, 24-33.

2 K 12,1-10

Kdy se nám otevrou nebeská tajemství? O onom dni a hodině nikdo neví, ani andělé, ani Boží Syn, jenom Otec sám. Naše poznání je jen částečné; až přijde plnost, tehdy to, co je částečné, bude překonáno. Nyní vidíme jako v zrcadle, jen v hádance, potom však uvidíme tvář v tvář.

Mt 24,36; 1 K 13,12 ***

Pochybování a víra

Staříčká Sára se směje a silně pochybuje, že ještě bude mít dítě.

Gn 18,1-15; 21,1-7

Příkladem pochybovačů je reptající lid na poušti: „Je mezi námi Bůh nebo není?“ Místa Massa a Meriba.

Ex 17,1-7

Jóbova žena – když nastal nepříznivý čas, rychle ztratila víru. Radí svému muži: „Zlořeč Bohu a zemí.“

Jb 2,6-10

Pán Ježíš a bouře na moři. Práví učedníkům: Kde je vaše víra? Proč se bojíte, ó malověrní?

Mt 8,23-27; Mk 4,35-41; L 8,22-25
Otec posedlého chlapce: Pane, pomoz mé nedověře! Ježíš: Všechno je možné tomu, kdo věří!

Mk 9,14-29; Mt 17,14-20

Mrtvá dcerka? Pán říká představenému synagogy Jairovi: „Neboj se, jen věř!“

Mk 5,36; L 8,50

Hora v pohybu. Nepochybovat ani v životě, ani při modlitbě.

Mt 17,19-20; 21,21; Mk 11,22-24

Ježíš se podivil nevěře Nazaretských. Mocné činy nelze vykonat tam, kde je nevěra.

Mk 6,1-6; Mt 13,53-57

Běda nevěřícím městům, která Ježíši neuvěřila a nečinila pokání – Betsaidě, Týru, Sidónu a Kafarnaum.

Mt 11,20-24

Ježíš kráčí po vodách jezera a Petrone. Pán ho kárá: „Proč jsi pochyboval, ty malověrný?“

Mt 14,22-33

Učedníci nevěřili zprávám o zjevení vzkříšeného Ježíše.

Mk 16,9-14

Ježíš se zjevil na hoře v Galileji. Někteří z učedníků pochybovali.

Mt 28,16-20

Pochybovač se podobá mořské vlně.

Jk 1,5-8

Apoštol vyzývá: Všecko činite bez pochybování!

Fp 2,14

Co dokáže víra: Přesila moábských a amónských vojsk ohrožovala Judsko; Léviijec Jachziel utvrzoval v důvěře v Hospodina a král Jóšafat volal: „Věřte v Hospodina, svého Boha, a budete nepohnutelní!“

2 Pa 20. kap.

Danieli se ve lví jámě nic nestalo, protože věřil ve svého Boha.

Da 6. kap.

Věřit v Boha a věřit v Ježíše.

J 14,1

Ježíš se podivil veliké víře Syroféničanky a setníka.

Mt 15,21-28; 8,5-13; L 7,1-10

Vzkříšený Ježíš říká Tomášovi: „Blahoslavení, kteří neviděli a uvěřili.“

J 20,29

Texty vybrala:

Jiřina Kubíková

(pokračování příště)

Mk 11,1-10

si Marta mohla vyslechnout něco slov unaveného Mistra. A propos, učedníci jistě nezapomněli na slib, že oslíka vrátí.

O čem asi Pán Ježíš popřemýšlel, když se rozhlížel v chrámě? Mohl mít otázku: Ztíží chrámová obětní bohoslužba porozumění Kristovu poslání, nebo napomůže pochopení Kristovy oběti? Prorok už věděl: „Hle, Hospodin dává slyšet až do dálav země: Vyřídíte dceri sijónské: Hle, přichází tvá spása! Hle, svoji mzdu má s sebou, u sebe svůj výdělek.“ A to jsme také my, ta Boží mzda a výdělek. „Nazvou je Lid svatý, Hospodinovi vykoupení.“

Stanislav Jurek

Pane Ježíši,
děkujeme,
že jsi přišel
do Jeruzaléma,
aby ses vydal
na smrt
a uvedl nás
do nového Jeruzaléma,
jímž je nyní
tvá církev.

200 LET OD ÚMRTÍ PRVNÍHO ČESKÉHO NOVINÁŘE

Václav Matěj Kramerius, nejvýznamnější lidový buditel počátečního období národního obrození, zasvětil svůj neobyčejně plodný život obětavé vlastenecké a osvětové práci mezi českým lidem. Stál u zrodu novodobé české žurnalistiky a byl významným českým nakladatelem.

Osobnost mladého Krameria, syna klatovského krejčovského mistra, se utvářela v období prudkého myšlenkového kvasu josefínského období. Ovlivnili ji především osvěceni učitelé klatovského gymnázia i pražské university a vlastenecká společnost, scházející se v salónech rytíře Jana Františka z Neuberka, kam Krameria přivedl jeho přítel J. Dobrovský. U Neuberka, nadšeného sběratele starých českých rukopisů a tisků, nalezl Kramerius také zaměstnání knihovníka, když v roce 1778 zanechal studii. Když na počátku osmdesátých let došlo k uvolnění cenzury, vydal Kramerius několik aktuálních publikací. Byly to přeložené a upravené práce cizích autorů, ve kterých seznamoval české čtenáře s josefínskými reformami. Nejvýznamnější z nich byla kniha Josefova, která patřila k nejrozšířenějším českým knihám té doby.

Začátkem roku 1786 pověřil Jan Ferdinand, rytíř ze Schönfeldu, Krameria redakcí svých, tehdy jediných

českých novin. Kramerius sám zajišťoval celý obsah novin, které vycházely každý týden, pomáhal při jejich tisku a staral se i o odbyt a expedici. Počínal si výborně. Jestliže noviny byly předtím jen snůškou náhodných zpráv, dal jim zavedením pravidelných rubrik pevný řád. Poprvé se v nich objevily také komentáře ke zprávám i náznaky reportáží. Rozšířil jejich obsah o hospodářskou osvětu a zprávy o činnosti českých vlastenců. Noviny se staly pestřejší, zajímavější, aktuálnější a jejich obliba i náklad stoupaly. V červenci 1789 začal Kramerius vydávat noviny vlastní, Krameriusovy c. k. poštovské noviny, od ledna 1791 potom Krameriusovy c. k. vlastenecké noviny. I když úroveň Krameriových novin v pozdějším období politické reakce a zostřené cenzury poněkud poklesla, zůstávaly stále důležitým prostředkem buditel-ské činnosti.

V březnu 1790 založil Kramerius vlastní nakladatelství a knihkupectví - Českou expedici. Stala se centrem českého literárního dění, "shromážděním vlastenců pražských i venkovských". Kramerius udržoval spojení s "učeneckou" skupinou obrozenců, Dobrovským, Pelclem a Procházkou i s lidovými buditeli z nejručnějších míst Čech a Moravy. Řídil a ovlivňo-

val práci skupiny "lidových" vlasteneckých literátů, P. Šedivého, J. Rulíka, A. J. Zímy aj., a na přelomu století navázal také styky se skupinou mladých básníků kolem Š. Hněvkovského a A. Puchmajera, jimž se stal zkušený Kramerius "otcem laskavým a rádcem neúnavným".

Kramerius vydal přes osmdesát knih, z nichž většinu sám přeložil nebo napsal. Byly to dílem knihy "kratochvilné", často nevalné úrovně. Dobrou úroveň však měly četné Krameriovy knihy "poučné". Seznamoval v nich čtenáře se zeměpisnými a přírodovědnými poznatky i s historickými událostmi a český rolník či řemeslník v nich našel i mnoho "užitečných vědomostí", rad a návodů pro praktický život i práci. Vydával také staré české knihy, například Trojanskou kroniku. Oblíbeným lidovým čtením se staly Krameriovy kalendáře, které v několikatisícovém nákladu vydával v letech 1789-98. Celou svou bohatou činností pomáhal Kramerius šířit lásku k rodnému jazyku a vlastenectví mezi českým lidem v době, kdy nezbytnou podmínkou obrození národa bylo udržení a zvelebení jazyka a pozvednutí národního vědomí. Zasloužil se tak významným způsobem o další rozvoj českého národa.

(red)

Kronikář nebo nactiutřač?

Autor proslulé Kroniky české V. Hájek z Libočan se narodil někdy koncem 15. století a snad pocházel z rodiny drobné šlechty na Žatecku. Původně kališník, po roce 1521 římskokatolický kněz a asi od roku 1524 dlouholetý oblíbený kazatel v tomášském klášteře na Malé Straně v Praze. Z přízně římskokatolické šlechty se mu dostalo i mnoha výnosných církevních úřadů, kterých však byl postupně zbaven pro neplnění povinností, prospěchářství a pletichy. Poslední léta života strávil v klášteře dominikánek na Starém Městě pražském.

Pro svoji kroniku, která vyšla v roce 1541, shromáždil Hájek velké množství pramenů; české i cizí rukopisné kroniky, výpisy z listin a zemských desek, legendy i záznamy lidových tradic a pověstí. Tam, kde mu materiály chyběly, neváhal dotvářet obraz českých dějin často do neuvěřitelných podrobností podle vlastní fantazie. "Básnivost" Hájkovy kroniky neušla ani jeho současníkům, ani následující generaci. Ale mnozí, jako např. Veleslavín, Hájka za to, že "některé básnivé a neužitečné rozprávky do své kroniky přimísil", omlouvali, protože prý po vzoru básníků "i on chtěl čtenáře o věcech pomínulých vyučiti a spraviti a časem i rozsmíšiti, aby sobě nestýskal". Pro vypravěčské umění autora i pro obšírný a ucelený výklad národních dějin se Hájkova kronika stala na dlouhou dobu jednou z nejcennějších a nejoblíbenějších knih. Tím spíše, že díky katolictví svého autora nebyla v pobělohorské době zakázána. V dobách nejtěžších pak pomáhal její obraz dřívější moci a slávy českého státu udržovat v lidu národní cítění a lásku k českému jazyku a rodné zemi.

Hájkova kronika však byla chápána nejen jako literární dílo s poutavým "historickým čtením", ale časem a dlouho platila i za autoritativní a spolehlivý historický pramen. Aniž odhalila její chyby, omyly a výmysly, opírala se o ni řada historiků, jako např. Stránský a Balbín. Pod kritickým pohledem novodobé osvěcenské historiografie - především G. Dobnera - však nejenže nemohla obstát, ale stala se přímo symbolem falzifikace a její autor se nevyhnul příkrému odsouzení jako "lhář, šarlatán a nactiutřač". Přesto byla Hájkova kronika i nadále vydávána a čtena a stala se i bohatým zdrojem inspirace pro mnohá literární a výtvarná díla novodobé české kultury.

(red)

ČSSD K NÁBOŽENSKÉ PROBLEMATICE

Věnuje-li politická strana, byť stojí v současné době v opozici a nepodílí se přímo na vládě, svůj zájem náboženské problematice, měl by křesťany tento počin zajímat. Česká sociální demokracie vydala v letošním roce publikaci s ambiciózním názvem "Náboženství a sociální společenství" a se slibným podtitulem "Program české sociální demokracie očima věřícího člověka". Publikace má podobu sborníku, obsahujícího sedm statí zkušených autorů, z nichž tři jsou osobnostmi výrazně humanitního zaměření. Doc. dr. Karel Floss je významným pedagogem olomoucké Palackého univerzity v oboru filosofie. Prof. dr. Erazim Kohák, emeritní profesor pražské Karlovy univerzity a americké Boston univerzity, je též neméně proslulým filosofem a publicistou. Jméno třetího autora je našim čtenářům nejbližší: Mgr. Emil J. Havlíček, literární historik, slavista a farář naší církve v Hosticích.

Ostatní čtyři autoři patří též k vysokoškolsky vzdělaným odborníkům, ale jejich zaměření je ekonomické, technické či přírodovědné. Všechny autory spojuje členství v české sociální de-

mokracii a podíl na práci grémia této politické strany, věnujícího se církvím a náboženským společnostem.

Stat' Emila J. Havlíčka následuje hned po krátkém obecném úvodu předsedy sekce zmíněného grémia, Ing. Karla Matouše, a představuje pojmenování východisek dané problematiky. Havlíčkova argumentace je postavena tak, aby byla především pochopitelná politicky uvažujícím čtenářům. Zdůrazněna je tu zejména teze, že: „Duchovní rozměr života a usilování o sociálně co nejspravedlivější společnost jsou spojitě nádoby... ve smyslu svobodné a svobodomyšlné dimenze nazírání na svět a mezilidské vztahy v něm.“ V Masarykově duchu pak autor zdůrazňuje spojitost rozumového a mravního cíle lidského směřování a jeho převahu nad pudovým a biologickým cílem téhož.

Podíváme se nyní, kam s těmito východisky dospěli ostatní autoři, budeme však postupovat výběrově, protože nás zajímá především vize celé publikace. Stat' prof. RNDr. Bohuslava Sekerky, CSc., má velmi široký religionistický záběr a seznamuje nás s biblickým desaterem stejně, jako na-

příklad se čtyřmi vznešenými pravdami buddhismu. Důležitý je pak zejména závěr Sekerkovy statí, který v pregnantních tezích pojmenovává různé aspekty vztahu církví a jiných náboženských uskupení k politické moci. Dochází posléze k pozitivnímu konstatování, že církve mají při řešení celospolečenských problémů nezastupitelné poslání, a proto by měly mít pro své veřejné působení podmínky.

Profesor Erazim Kohák promýšlí danou problematiku z opačného pohledu - ze zorného úhlu člena křesťanského společenství, hodnotícího praktickou použitelnost politiky pro činnost své církve. Autor chválí reformační model křesťanského myšlení a vidí utilitární vazbu mezi demokratickým, sociálním a ekologickým rozměrem tohoto myšlení a analogickými aspekty úspěšného politického programu.

Ing. Miroslav Německý si všímá ve svém příspěvku nebezpečí selhání náboženských principů v politické praxi. Autor vidí důležitost těch závěrů, které křesťané vyvozují ze své víry pro svou konkrétní politickou praxi.

Ing. Jaroslav Zahálka nezapře ve své argumentaci vzdělaného ekonomu a sociologa. Sociální nerovnost zkoumá autor pod zorným úhlem principů solidarity a subsidiarity. Citlivě vnímá zcestnost požadavku na obecný blahobyť, dosažený bez zásluh, které by správně měly mít charakter konání dobra. Záchranu vidí v propojení principů podnikavosti a humanity, které mohou v podmínkách tržní ekonomiky působit jako pilíře sociální spravedlnosti. Náboženství může obnovovat odpovědnost občanů za tyto principy. Docent Karel Floss v závěrečné studii sborníku sděluje své tentokrát spíše politické postřehy s velkým historickým rozhledem a akribií. Všímá si

KOHO, ČEHO, ČÍ?

Je dobře, že v modlitbě modlíme neprosíme Otče můj, ale Otče náš. Neanektujeme, nezabíráme a nepřivlastňujeme si ho pro sebe na úkor druhých v podtextu onoho dětského "to je moje". Říkáme Otče náš - ale jak tomu rozumíme? Není v tom přece jen trocha přivlastnění si našeho (křesťanského) Boha jen pro naši víru naší skupiny "těch hochů, co spolu chodíme"?

Možná je to ztraceno v překladu. Možná bychom měli spíš říkat Otče nás, nás všech lidí. Celá zem přece patří Hospodinu, všude je zem Páně... Ostatně nás křesťanů je 33 %, muslimů 21 %, hinduistů 14 %, lidí bez vyznání 16 %, ostatní jsou židé, buddhisté, sikhové atd. Otče nás, odpusť nám, tak neposlušným dětem tvé veliké rodiny naší rozhádanost, vzájemnou neznalost a neochotu spolupracovat a k tomu všemu tě dokonce upírat těm druhým.

Jana Šilerová

nejprve výsostně aktuálního tématu dosud nevyužitých možností spolupráce sociálních a křesťanských demokratů. Poté shledává jeden ze zdrojů neblahého vývoje světa v křesťanské éře v manipulaci víry světskou mocí. Východisko vidí autor v novém pohledu na vztah víry a bezvěrectví a zdůrazňuje význam etických principů pro rozhodování mimo jiné i o ekonomických otázkách. Tyto principy procházejí praktickou zkouškou ve vztahu věřících lidí pocházejících z ekonomicky vyspělých zemí k chudobě v rozvojových zemích. Logicky pak ve Flossově statí na tuto problematiku navazuje autorovo hodnocení součas-

né křesťanské etiky ve dvojí dimenzi - v její souvislosti s dynamikou společenských změn na jedné straně i v jejím vymezování se vůči negativním stránkám tržního hospodářského systému na straně druhé.

Sborník statí tak spojením uvedených studií získává potřebnou hloubku a může se stát vodítkem jak politikům tak i širší čtenářské obci v orientaci po složité problematice náboženských otázek.

V závěru sborníku je připojen poučný seznam použité a doporučené literatury k tématu a stručné medailony autorů.

Bohdan Kaňák

ZPRÁVY

Velikonoce u sv. Mikuláše

* Květná neděle 16. 3. v 10 h - bohoslužby

* Zelený čtvrtek 20. 3. v 17 h - shromáždění kolem stolu poslední Ježíšovy večere

* Velký pátek 21. 3. v 17 h - čtení Pašijí;

ve 20 h - oratorium Antonína Dvořáka Stabat mater

* Bílá sobota 22. 3. v 17 h - bohoslužba vzkrášení

* Hod Boží velikonoční 23. 3. v 10 h - bohoslužby, slouží bratr patriarcha Tomáš Butta

* Velikonoční pondělí 24. 3. v 11 h - velikonoční koncert našeho varhaníka prof. Bohumíra Rabase a soprany Dany Krausové

(rst)

Naše církev v rozhlase

Český rozhlas Praha 2 vysílá na Velikonoční pondělí dne 24. března od 9 hodin sváteční bohoslužbu z Husova sboru v Náchodě.

Liturgii vede a káže Zdeněk Kovalčík, zpívá Komorní pěvecký sbor Slezská Ostrava.

(zk)

Varhanický kurz 2008

Rok se s rokem sešel a po loňském úspěšném setkání varhaníků a zpěváků naší církve v Litomyšli připravujeme další běh - tentokrát již patnáctý - v Náchodě, a to ve dnech 8. srpna - 16. srpna. Kurz vede náhodský farář Zdeněk Kovalčík, spirituálem kurzu bude bratr emeritní patriarcha Josef Špak.

Sejdeme se v pátek odpoledne na náhodské faře, ubytování je objednáno na internátě SPŠ stavební. Z pro-

gramu vybíráme - v sobotu 9. srpna podnikneme tematický zájezd, který pro nás připravil br. prof. Aleš Fetters, povede po stopách bratří Čapků. Najde se také prostor, abychom se zastavili v kostelích a našich sborech, abychom si prohlédli nejen jejich interiér, ale i zahráli si na tamní varhany. V neděli oslavíme den Páně s náhodskou obcí, pak bude následovat vycházka na zajímavá místa ve městě, večer zazpíváme při poutní bohoslužbě místní katolické farnosti jako poděkování za laskavé zapůjčení varhan k nácvi. Tento den zakončíme již tradiční biblickou večerí.

Každý den nás očekávají ráno a večer setkání s Božím slovem, při nichž se jednotliví účastníci vystřídají u varhan. Dopolední program je věnován nácvi hry u varhan, harmonia - a to jak v Husově sboru, tak v děkanském kostele sv. Vavřince i filiálním kostele sv. Michala, můžeme využít i nástroje v našem sboru v nedaleké Studnici. Odpoledne budeme věnovat nácvi sborových skladeb přednáškám o Zpěvníku naší církve s cílem rozšířit písňový repertoár.

V pátek 15. srpna se v 19 h v Husově sboru v Náchodě uskuteční závěrečný veřejný koncert a kurzisté se rozloučí s Náchodem v sobotu 16. srpna songovou bohoslužbou, která začne v 9.30 h.

Kurz je určen pro všechny, kdo již slouží v církvi na našich kůrech či na tuto službu se připravují bez rozdílu věku.

Vzhledem k navýšení cen za ubytování i stravování jsme po dlouhé době nuceni navýšit kurzovné na 3000 Kč (zahrnuje ubytování, 3x denně stravování a poznávací zájezd).

Závazné přihlášky zasílejte co nejdříve na adresu vedoucího kurzu - Raisova 806, 547 01 Náchod (nejpozději do 15. 6.) nebo mailem na adresu nocsh.kov@seznam.cz. Maximální možný počet je 24 účastníků.

Prosíme zájemce, aby si vzali s sebou Zpěvník, Liturgii, vlastní notové materiály ať už pro varhany, zpěv sólový či sborový, které by mohli nabídnout ostatním. Odměnou všem budou jistě mnohé zážitky, setkání, v němž padají generační přehradu, duchovní povzbuzení, radost z tónů i poznání, že jsme se opět něčemu novému naučili a že jsme mohli opět chválit našeho Pána. Na setkání se těší

Zdeněk Kovalčík

Koncert v Lounech

Náboženská obec v Lounech srdečně zve na varhaní koncert, který se koná v našem sboru (u Vrchlického divadla) o Květné neděli dne 16. března v 15 hodin. Koncert provedou manželé Tvrkovi. Zazní skladby J. S. Bacha, J. K. Kuchaře, C. Franca, J. Zwartta a V. Nováka.

(no)

Akademie u sv. Mikuláše

Srdečně zveme na přednášku RNDr. Hermíny Brané "Zpráva Bible o stvoření světa a moderní přírody vědy", která se uskuteční 14. března v 16 h ve velké modlitebně chrámu sv. Mikuláše na Staroměstském náměstí.

(lč)

KALENDARIUM – BŘEZEN

17. 3. 1848 - Z nařízení vrchních zemských úřadů byly ve všech větších městech zřízovány národní gardy.

Vyšla první část I. dílu práce F. Palackého *Dějiny národu českého v Čechách a v Moravě*; šlo o překlad německého originálu *Geschichte von Böhmen* (1836), který provedl K. J. Erben. Dějiny vycházely postupně v pěti dílech v letech 1848-1876; od III. dílu (vydán ve dvou částech v letech 1850-1851) začaly vycházet v češtině jako originál a v němčině jako překlad.

17. 3. 1893 - Ústý jindřichohradeckého poslance J. Slavíka podali mladočeši (a také šest slovinských poslanců) návrh na zásadní volební reformu: zavedení všeobecného, rovného a přímého hlasovacího práva, přičemž aktivní volební právo měl mít každý muž starší 24 let a pasivní od 30 let. Návrh neměl naději na přijetí, avšak získal si značnou popularitu a ohlas u veřejnosti.

18. 3. 1363 - V Norimberku byla uzavřena smlouva Karla IV. s Otou Braniborským a Ludvíkem Římanem, podle níž by v případě, že by se sourozenci nedočkali mužských potomků, připadly Branibory po jejich smrti České koruně; Karlovu synu Václavovi byl přiřčen titul braniborského markraběte.

18. 3. 1553 - Zemřel v Praze **Václav Hájek z Libočan** - kronikář - viz i str. 3.

18. 3. 1713 - Byl popraven v Liptovském sv. Mikuláši **Juraj Jánošík** (* 25. 1. 1688 v Terchově) - slovenský zbojník a lidový hrdina.

18. 3. 1848 - V Praze byl ustaven zvláštní český ozbrojený sbor zvaný Svatováclavské bratrstvo (později přejmenováno na Svornost). Tvořili ho především příslušníci tehdejší inteligence, např. F. L. Rieger, K. Havlíček Borovský, B. Smetana (složil spolkovou hymnu), J. Mánes a V. Hanka.

19. 3. 1848 - Z Prahy odjela 18členná deputace s peticí do Vídně. Společně s ní se vydala i 7členná delegace pražského studentstva s vlastní doplňkovou peticí s požadavky týkajícími se školství. Připravená zamítavá odpověď byla přepracována v novou odpověď (z 23. března).

20. 3. 1393 - Na mučidlech skonala generální vikář pražského arcibiskupa Jana z Jenštejna **Johánek z Pomuku** a večer o deváté hodině byl shozen z Karlova mostu do Vltavy. Události předcházela hluboký konflikt mezi arcibiskupem a králem, který vyvrcholil Václavovým plánem založit po smrti kladrubského opata nové biskupství v západních Čechách, a tím oslabit pražskou diecézi. Záměr krále a jeho oblíbenců zmařil Jan z Pomuku tím, že 10. března 1393 potvrdil volbu nového kladrubského opata. Václav se mstil na arcibiskupových lidech; jediný Jan z Pomuku odmítl při mučení na staroměstské rychtě se podvolit. Tímto příběhem byl položen základ k legendě pozdějšího mučedníka a světce Jana Nepomuckého (svatořečen roku 1729) - římskokatolické baroko jej proměnilo ve zpovědníka královny Žofie, který údajně zahynul proto, že ani při mučení nechtěl zprovdřit tajemství královnino.

20. 3. 1848 - Bylo publikováno Usnesení českého spisovatelstva v Praze, v němž se zdůrazňovala potřeba společného česko-německého postupu v úsilí o konstituční změny v říši.

20. 3. 1898 - Narodil se v Kouřimi **Evžen Linhart** (+ 29. 12. 1949 v Praze) - architekt - představitel funkcionalismu.

20. 3. 1948 - Ústřední akční výbor Národní fronty rozhodl o sjednocení tělovýchovných organizací (DTJ, Orla, vojenských, sportovních a turistických organizací) a došlo k vytvoření jednotné celostátní tělovýchovné organizace, pro niž byl z taktických důvodů převzat název Sokol (ustaven 28. března t. r.).

21. 3. 1618 - Císařův zákaz květnového sjezdu (tzv. těžké psaní) vyvolal velké rozhořčení. "Psaní" bylo formulováno na radu kardinála Khlesla.

21. 3. 1848 - V Praze bylo vydáno společné prohlášení českých a německých spisovatelů, ve kterém se více než pět desítek měšťanských intelektuálů přihlásilo k zásadě národní rovnoprávnosti.

21. 3. 1888 - Narodil se v Plzni **Jaroslav Werstadt** (+ 8. 1. 1970 v Praze) - historik, stoupenec Masaryka a Beneše a historik zahraničního a domácího odboje. Po práci *Od České otázky k Nové Evropě* (1920), v níž rozebral politický vývoj T. G. Masaryka, napsal mimo jiné *Politické plány české Maffie v prvním roce války* (1930-31), *Den osvobození* (1936), *K úloze Karla Kramáře v našem odboji* (1938), *Náš poměr k Rusku za války a po ní* (1923) a další práce. V letech 1939-45 byl vězněn v koncentračním táboře Buchenwald. Po válce stačil ještě vydat *Odkaz dějin a dějepisců* (1948).

21. 3. 1948 - Ústavodárné národní shromáždění schválilo zemědělské zákony vytyčené v tzv. Hradeckém programu (ze 4. dubna 1947). Šlo zejména o व्यवlastnění půdy nad 50 ha. Na civilním letišti u Rakovníka byl zatčen předseda lidové strany Msgre. J. Šrámek a bývalý ministr F. Hála, kteří zde čekali na letadlo, jež je mělo dopravit do exilu.

22. 3. 1808 - Zemřel v Praze **Václav Matěj Kramerius** (* 9. 2. 1753 v Klatovech) - novinář, nakladatel a národní buditel - viz i str. 3.

22. 3. 1968 - Abdikace prezidenta A. Novotného. Těsně předtím (20. března) podepsal milost spisovatel J. Benešovi, odsouzenému v létě 1967 k pěti letům vězení (šlo o posledního vězněného českého spisovatele před rokem 1968).

23. 3. 1848 - Kabinetním listem císař zrovnoprávnil češtinu s němčinou na českých školách.

23.-24. 3. 1968 - V Drážďanech se konalo setkání vedoucích představitelů Bulharska, Maďarska, NDR, Polska a SSSR s československou delegací (Dubček, Lenárt, Čermík, Kolder, Bilak), na níž zazněla ostrá kritika poměrů v Československu ("plíživá kontrarevoluce").

(red)

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

KVĚTNÁ NEDĚLE

Poslední postní neděli si připomínáme Ježíšův vjezd do Jeruzaléma na oslátku. Jistě již tušíte, že vašim úkolem bude najít pět rozdílů mezi oběma obrázky.

(Řešení z minulého čísla: Dal svého jediného Syna.)

Jana Krajčířiková

(lč)

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Vydává Ústřední rada Církve československé husitské, Wuchterlova 5, 166 26 Praha 6

Šéfredaktorka: Dr. Helena Bastlová, redakce: Mgr. Jana Krajčířiková, Ivana Kyselová, Mgr. Ervín Kukuczka, Petra Štěpánová, tel.: 220398107, mail: cesky.zapas@ccsh.cz

Tisk: Grafotechna, Distribuce: A.L.L. production s.r.o., F. V. Veselého 15, 190 00 Praha 9